

NOTAT

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Departementet

Til høringsparterne

Den 22. marts 2018

Høring over udkast til lov om projektering og anlæg af et vildsvinehegn langs den dansk-tyske landegrænse og udkast til ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer (strafskærpelse som led i indsatsen mod afrikansk svinepest)

Hermed sendes udkast til lov om projektering og anlæg af et vildsvinehegn langs den dansk-tyske landegrænse og udkast til lovforslag om ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer i høring.

Lovforslaget forventes fremsat 25. april 2018.

Høringsfrist

Miljø- og Fødevarerministeriet skal venligst anmode om at modtage eventuelle høringssvar senest **torsdag den 5. april 2018 kl 12.**

Høringssvar ift. udkast til forslag om lov om projektering og anlæg af et vildsvinehegn langs den dansk-tyske landegrænse kan sendes ved mail til mfvm@mfvm.dk med angivelse af sagsnummer 2018-2437.

Høringssvar ift. udkast til lovforslag om ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer (strafskærpelse som led i indsatsen mod afrikansk svinepest) kan sendes elektronisk til 14@fvst.dk og 62@fvst.dk med kopi til mekvi@fvst.dk og med angivelse af journalnummer 2018-34-30-00104.

Høringssvar kan også sendes ved brev til Miljø- og Fødevarerministeriet, Slotsholmsgade 12, 1216 København K.

Høringssvar fra ikke-ministerielle høringsparter offentliggøres på [høringsportalen](#) efter høringsfristens udløb og sendes til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg. Ved afgivelse af høringssvar samtykker høringsparten i, at vedkommendes høringssvar, e-mailadresse og navn offentliggøres på Høringsportalen efter endt høring.

Generelt

Regeringen har besluttet at iværksætte en samlet pakke af tiltag mod afrikansk svinepest (ASP) i Danmark med henblik på at sikre den danske eksport af svinekød. Et udbrud af ASP i Danmark vil medføre et meget betydeligt tab af eksportindtægter.

ASP er en alvorlig smitsom virus sygdom, som rammer svin af alle racer med høj dødelighed. Der findes ingen vaccine mod afrikansk svinepest. Mennesker og andre dyrearter kan ikke blive smittet med afrikansk svinepest.

Sygdommen kom til Georgien i 2007 og i 2014 spredte den sig fra Hviderusland til flere EU-lande. I dag findes sygdommen i Estland, Letland, Litauen, Polen, Tjekkiet, Rumænien og i Italien (Sardinien siden 1978). I juli 2017 blev der konstateret afrikansk svinepest i vildsvin i det østlige Tjekkiet (Zlín regionen), hvilket er uventet, idet tilfældene er fundet langt fra tidligere tilfælde af ASP. Senest er der medio november 2017 fundet ASP i vildsvin i områder omkring Warszawa i Polen, i områder beliggende ca. 50 km vest for de tidligere kendte områder med ASP.

ASP spredes ved direkte kontakt med inficererede svin, herunder vildsvin eller ved indirekte kontakt med bl.a. foder, strøelse og vand kontamineret med inficeret gødning, f.eks. på utilstrækkeligt rengjorte transportvogne, samt ved fordring med køkken- og madaffald eller tidligere fødevarer, som indeholder ASP.

Miljø- og Fødevareministeriet har allerede iværksat en række indsatser mod ASP, herunder justering af reglerne om regulering af vildsvin, intensiveret indsats mod vildsvin på statens arealer, informations- og kontrolkampagner mv.

Miljø- og Fødevareministeriets vurdering er, at der er behov for at smittespredning forebygges yderligere. Herunder vurderes, at under hensyn til risiko for spredning og efterfølgende forekomst af ASP i Danmark, bør de vildsvin, der findes i den danske natur, udryddes. Som en del af strategien for at udrydde vildsvin i den danske natur er det Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at der for at minimere antallet af vildsvin, som kommer til Danmark fra Nordtyskland samtidig bør etableres et vildsvinehegn ved den dansk/tyske grænse. Samtidig hæves bødestørrelsen væsentligt for overtrædelser, som medfører risiko for at bringe afrikansk svinepest til Danmark. Det kan for eksempel være ved utilstrækkelig rengøring af dyretransportere, ulovlig indførsel af fødevarer eller ulovlig fodring med madaffald.

Om forslag om lov om projektering og anlæg af et vildsvinehegn langs den dansk-tyske landegrænse

Lovforslaget bemyndiger miljø- og fødevareministeren til at projektere og meddele tilladelse til anlæg af et hegn langs den dansk-tyske landegrænse som værn mod, at vildsvin kommer til Danmark fra Nordtyskland.

Lovforslaget indeholder forslag om, at miljø- og fødevareministeren bemyndiges til at indgå aftaler med berørte lodsejere og at træffe afgørelse om ekspropriation. Endvidere foreslås det, at beskyttelses- bevarings- og afvandingsmæssige hensyn efter lov om naturbeskyttelse, lov om skove, lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, lov om jagt- og vildtforvaltning, museumsloven og lov om vandløb alene varetages af miljø- og fødevareministeren efter denne lov. Miljø- og fødevareministeren vil således ikke være bundet af eventuelle tilladelses- eller forbudsordninger i disse love. Endvidere foreslås det, at planlovens regler om landzonetilladelse og kommune- og lokalplanlægning ikke finder anvendelse.

Det er kun de ovennævnte love, at miljø- og fødevareministeren kan fravige. Miljø- og fødevareministeren skal således efterleve reglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) i forbindelse med projektering og anlæg af vildsvinehegnet.

I forbindelse med udnyttelsen af bemyndigelsen skal miljø- og fødevareministeren sørge for, at Danmarks EU-retlige forpligtelser efterleves, herunder EU-regler om natur og miljøbeskyttelse samt administration af internationale naturbeskyttelsesområder. Det samme gælder reglerne i det såkaldte Schengen-kodeks samt traktaten fra 1922 mellem DK og Tyskland, der regulerer forskellige grænseforhold, herunder i Overenskomst vedrørende Ordningen af Vandløbs- og Digeforhold ved den dansk-tyske Grænse.

Om lovforslag om ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer (strafskærpelse som led i indsatsen mod afrikansk svinepest)

Konkret indebærer lovforslaget skærpede sanktioner for overtrædelser, som fremkalder fare for spredning af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr gennem foder og lign., gennem manglende rengøring og desinfektion af transportmidler samt gennem ulovlig indførsel af produkter, som kan medbringe smitte.

Der har hidtil ikke været praksis for, at hensynet til *risikoen* for smitte, herunder spredning, af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme, er indgået konsekvent i overvejelserne ved udmålingen af bødestørrelsen for overtrædelse af regler, som kan indebære en risiko for smittespredning. Dette foreslås indført ved lovforslaget.

Forslaget indebærer således, at der indføres hjemmel til, at det ved udmålingen af bødestørrelsen lægges til grund som en skærpene omstændighed, at der ved overtrædelse af de omfattede regler om beskyttelse mod smittespredning er fremkaldt nærliggende fare for smitte, herunder spredning af smitte med de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr. Dette vil medføre, at bødestørrelsen for disse overtrædelser kommer til at afspejle alvoren af overtrædelsen, da udbrud af smitsomme husdyrsygdomme i Danmark kan have væsentlige konsekvenser, både for dyrevelfærden og for eksporten.

Lovforslaget er begrænset til de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme, som er relevante for de klovbærende dyr. Listen over de pågældende sygdomme kan findes i bilaget til denne bekendtgørelse: <https://www.retsinformation.dk/Forms/RO710.aspx?id=184805>. Sygdommene på liste 1, angår mange dyrearter, men det er kun sygdomme som kan ramme klovbærende dyr, som er relevante for lovforslaget.

I lyset af dette er det Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at de nævnte overtrædelser bør bedømmes på samme måde som de alvorligste overtrædelser på fødevareområdet generelt. Inden for fødevarerloven er der således fastsat en normalbødestørrelse på 40.000 kr. for overtrædelser, som indebærer markedsføring af sundhedsskadelige fødevarer. På den baggrund er det med nærværende lovforslag hensigten, at udgangspunktet for straffastsættelsen i førstegangstilfælde i sager, hvor den nævnte skærpene omstændighed er til stede, er en bøde på 40.000 kr.

Det skal bemærkes, at denne bødestørrelse er begrænset til overtrædelser begået i relation til kommercielle aktiviteter. For private overtrædelser finder Miljø- og Fødevareministeriet, at normalbødestørrelsen bør være lavere, og efter ministeriets vurdering kan fastsættes til 15.000 kr.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Endelig skal det bemærkes, at der i forbindelse ikrafttrædelsen af lovforslaget vil fokus være på at sikre gennemslagskraften ved en omfattende information, da dette vil være en forudsætning for at opnå den maksimale præventive effekt ved højere bødestørrelser for overtrædelser, der indebærer en risiko for smittespredning. Som led i en samlet indsats vil dette kunne medvirke til at minimere risikoen for udbrud af de pågældende sygdomme i Danmark.

For en uddybende beskrivelse af lovforslaget henvises til bemærkninger til udkastet til lovforslag.